

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . 5.—
 Četrť leta . . . 250
 Mesečno . . . 1.—
Kunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . 15.—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vir.
 od 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 -- popust. --
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Meroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Ruska ofenziva ustavljena?

Srdita borba severno od Černovic. — Ruski napadi na mnogih mestih krepko odbiti. — Rusi v enem tednu izgubili 250.000 mož. — Pomorska bitka med nemškimi in ruskimi ladjami. — Italijanski napadi na soški fronti. — Italijanska ministrska kriza. — Na francoskem, balkanskem in turških bojiščih nič posebnega.

Grof Tisza o vojnem položaju.

Burianov ekspeze. — Naš vojni cilj. — Karoly. — Andrassy.

V seji ogrskega parlamenta dne 14. junija je ministrski predsednik grof Tisza govoril o sedanjem vojnem položaju. Glede ruske ofenzive je povdarjal, da je dosegla na dveh točkah bistvene uspehe. Umakniti se je moralo levo krilo naše bukovinske armade, v Voliniji pa cela fronta naše tamošnje armade. Toda storilo se je vse, da bodo ti dogodki ostali le prehodna epizoda in da ne bodo stalno vplivali na dogodka.

Na to je grof Tisza ustregel želji zunanjega ministra Buriana ter podal ekspeze o sedanjem svetovnem položaju. V ekspezeju imenuje Burian kot naš vojni cilj: Ustanoviti si hočemo močno in stalno sigurnost, da se v bodoče ne bodo zgodili takšni zahrbtni napadi, kot so se zgodili. Mi ne stavimo nobenih previsokih zahtev, vendar si hočemo ob ognju našega svetega vojnega navdušenja skovati to sigurnost.

Podajemo glavne misli Tiszovega govora:

Menim, da bi ne storil svoje dolžnosti, če bi danes v zbornici ne povedal sledeče o vojnem položaju: V zadnjem zasedanju naše zbornice je bil storjen za gotovo dobo konec naše balkanske vojske. V istem času je bila tudi odbita ruska ofenziva proti našim bukovinskim postojankam. Nato ni prišlo, vsaj kar se tiče naših čet, do nobenih večjih vojnih dogodkov. Nekoliko poprej, predno je bila sklicana naša zbornica, se je pričela naša ofenziva proti Italiji in sicer s takimi vojnimi čini in dejanji, s katerimi se danes nočem tukaj podrobneje baviti, toda smelo trdim, da so ti čini in ta dejanja spletili nove nevenljive lovorove vence naši armadi. (Živahno pritrdjevanje.) Nekoliko poprej, predno je bila sklicana naša zbornica, je izvojevala naša zaveznica Nemčija nad Anglijo

presenetljivo in sijajno zmago na morju. Sedaj, ko je vnovič sklicana državna zbornica, se pa vrši velika ruska ofenziva, koje bitke se pa niso zaključene, še marveč borba nadalje valovi na celi naši ruski fronti. Javna poročila pravijo, da je dosegla ta ruska ofenziva na dveh točkah pomembnih uspehov. Mi smo morali vzeti nazaj naše levo bukovinsko armadno krilo, naša v Voliniji se vojskujoča armada je pa bila na celi fronti potisnjena nazaj.

Visoka zbornica! Ni moj namen, da bi tajil te dogodke, ali pa, da bi jih hotel zmanjševati. Smatram za svojo dolžnost, biti popolnoma odkritosrčen napram ogrskemu narodu in smatram, da bi žalil ogrski narod, če bi hotel prikrivati na katerikoli način te neugodne dogodke. (Pritrdjevanje.) Toda s popolno odkritosrčnostjo in popolnoma se zavečajoč odgovornosti za besede, ki jih tukaj izpregovorim, podam cenjeni zbornici izjavo, da se borba nadaljuje z nespremenjenim junaštvom, z nezmanjšano vstrajnostjo in z nerazrušljivo in trdno voljo, da zmagamo v tej borbi. Večji del naše prvotne fronte je še tudi danes nespremenjen v naši oblasti in ukrenilo se je vse potrebno, da smem izraziti upanje, da ti dogodki ne bodo imeli trajnega vpliva na celokupni potek vojske. (Živahno pritrdjevanje.)

Burianov ekspeze.

Grof Tisza prečita nato izjavo zunanjega ministra barona Buriana, v kateri opisuje najprej drzno vedenje Srbije pred vojsko, dokazuje, da jo je Rusija vedno podpirala; da je tudi po umoru našega prestolonaslednika kaznitev Srbije proglasila za svojo zadevo ter s tem povzročila svetovno vojsko. Na to izvaja, da je krivda Anglije, da se vojska nadaljuje. Sir Edvard Grey je rekel, „da se vojska danes radi tega ne konča, ker se osrednji državi smatrate za zmagovalce in četverosporazum kot premaganega, čeravno četverosporazum ni premagan in tudi premagan ne bo.“ Mi našim sovražnikom ne moremo zapovedati, da bi priznali, da so premagani, ali da bi opustili upanja na zboljšanje sedanjega položaja. Na drugi strani pa se jasna dejst-

va ne morejo postaviti na glavo, in če sir Edvard Grey smatra, da četverosporazum ni premagan, potem lahko osrednji velevalsti v popolni skromnosti kažete na to, da ste še mnogo manj premagani. Pogled na vojni položaj odločuje vprašanje, katera stranka zavzema stališče, ki je z dejanskim položajem v popolnem protislovju. Gotovo je, da se uspeh in cena nadčloveških del naših junaško se borečih čet in naše pravične stvari na tehtnici svetovne vojske na vseh bojiščih nagiba na korist naše četverozeve (Avstrija, Nemčija, Bolgarija in Turčija) in da si mi naših uspehov ne bomo dali nikdar več iztrgati. Potreba samoobrambe nas je silila v vojsko. Tega tudi po naših sijajno končanih zmagah ne bomo pozabili vpoštetvati. Naš vojni cilj je: da si tudi v bodoče ohranimo svojo varnost, trdno in trajno proti obnovitvi takih zahrbtnih napadov. Mi ne stavimo nobenih pretiranih zahtev, vendar si hočemo to varnost pri ognju našega svetega vojnega navdušenja močno skovati.

Izjava grofa Karolyja.

Po Tiszi je povzel besedo grof Mihael Karolyi, ki je v imenu združene stranke 48tih in neodvisne stranke izjavil, da je proti indennitetni predlogi. — Nato je govoril o vprašanju nagođbe z Avstrijo in povdarjal, da bi z ozirom na negotovost razmer in bodočega razvoja bil sklep take nagođbe, posebno za daljšo dobo, naravnost zločinski. Govornik je govoril končno o miru, za katerega se naše in našega zaveznika hrabre armade z največjim junaštvom in vstrajnostjo borijo. Poleg tega pa smatra govornik kot potrebno, da bi se od merodajne strani podala izjava, kateri so pravzaprav končni cilji naše borbe.

Grof Andrassy o izstradalnem načrtu.

Besedo je v imenu svoje stranke povzel tudi grof Julij Andrassy, ki je govoril o izstradalnem načrtu naših sovražnikov. Govornik je izvajal:

Največje upanje naših sovražnikov, da bi nas

LISTER.

Novi slovenski umetnik — pevec.

Na slovenskih in hrvaških odrih uživa zadnji čas posebno slavo nov tenorist, goriški Slovenec Rijavec. Nedavno je nastopil v zagrebškem gledališču v operi „Madame Butterfly“ in to — kakor pišejo iz Zagreba — s polnim uspehom, ki mu zagotavlja sijajno bodočnost. Kritika v hrvaških listih je bila laškava, a občinstvo je našega rojaka pozdravljalo z upravn demonstrativno prisrčnostjo. „Narodne Nov.“ so pisale: „Srečno razkritje je glas novo angažiranega tenorja g. Rijavca, Slovenca-Goričana, ki je prvičkrat pel vlogo častnika Pinkertona. To je tenor, ki smo ga po Camaroti željno pričakovali. Njegov glas je zaokrožen in mehak, poln mile sladkobe, sijajnega metala ter izdelan in izenačen v vseh legah. Muzikalnost g. Rijavca se je opazala v finem fraziranju, kakor sploh v njegovem sigurnem načinu pevanja. Vedno bel canto, nikoli preveč moči, marveč vedno v skladu z deklamacijo poezije. Višina je ugodna, a najvišji toni vsebujejo prvotno barvo, polnost in zaokroženost. Glas se bo z večjim zaposlovanjem

jačil do zaželjene moči pri naraščanju dramatskih akcentov in v veliki kantineh. Samo da bode moral izvrsten režiser mnogo in vstrpljivo pomagati povsem igralskemu začetništvu g. Rijavca, da lepo pevanje dovede v sklad s pravo igro. No, opravičena je nada, da g. Rijavec nadvlada tudi to in da postane tako popoln umetnik. Pevec je bil spontano pozdravljen po odpevanju finalni ariji.

„Male Novine“ pišejo: „Častnika Pinkertona je pel g. Rijavec. Njegov nastop je imel odločiti o njegovi bodočnosti. Nastopil je prvičkrat in ta nastop je očitno rešil njegovo bodočo karijero na odru. Tam mlad Slovenec je obdarjen z mehkim, sladkim in zvonkim glasom, pak moremo že sedaj slaviti njegovo bodočnost. . . . Še se težko kreče na odru. Občinstvo ga je sprejelo s povsem nenavadnimi simpatijami, pa ga je že po nekolikih trenotkih, ko se je pojavil na odru v prvem dejanju, obsulo s ploskanjem na odprtem odru. Ko je zastor padel, ga je občinstvo izzvalo kakih desetkrat.“

Čestitamo g. Rijavcu, pa tudi sebi moremo čestitati, da se slovenski umetniki tako sijajno uveljavljajo v prvem hramu umetnosti bratskega nam naroda: Borštnik. Korosova. Polakova in sedaj pa Rijavec!

Kozaki.

Da so kozaki tako glasoviti, se imajo zahvaliti veliki ulogi, ki so jo igrali za časa Napoleonovih vojn leta 1812-13. Armado, ki se umika in ki začenja razpadati, od vseh strani obkoliti in popolnoma potolči — za to so ti kozaki kakor ustvarjeni. Drzni konjeniški poveljniki, kakor n. pr. leta 1813 Cerničev in Miloradovič in v krimski vojni leta 1877-78 Gurko in Skobelev, so z njimi dosegli precejšnje uspehe.

Nasprotno pa se kozaki v vojni z Japonci niso prav nič izkazali, kar je pripisovati okoliščini, da ruski generali niso vedeli nič početi z velikimi grupami konjenikov. Pozneje se je ruska vlada trudila, da kozake bolj enotno organizira in posebno bolje izobrazi njih častnike. Vprašanje je, če se je to že v zadostni meri zgodilo. Gotovo je le, da kozaki sedaj za odprto bitko niso velikega pomena; pač pa so izvrsten material za manjše boje. Že njihovo veliko število (v miru okoli 60.000, leta 1812-1813 jih je bilo okoli 90.000), v sedanjih vojski jih je 200.000 — 250.000 mož pod orožjem, je neprecenljiva pomoč ruski armadi. So tudi kozaki-pešci, namreč iz Kubana in ravno tem pripisujejo posebno veliko bojnih sposobnosti.

Konjeniški kozaki imajo razen karabinerjev še navažno zelo dolge sulice, toda brez zastavic, kavkaški kozaki pa imajo mesto sulice takozvani kinžali. Ostrog nimajo in podijo svoje suhe, majhne in napol

izstradali, se ni obistinilo. Žetev je pred vratmi in mi upamo, da bomo kos svoji nalogi. Ta naloga je velika, ker moramo za to skrbeti, da naš sobojevnik in zaveznik Avstrija dobi potrebnih sredstev za preskrbo z živili. Pa tudi naš vojaški položaj se ne more smatrati za neugodnega. Govornik je iz izjave ministrskega predsednika povzel upanje, da razpolagamo z dovolj močnimi silami, da moremo z njimi preprečiti sovražnikovo prodiranje. In to je dovolj! To je naš cilj! Govornik se je nato bavil s poljskim vprašanjem in je izjavil, da je nemški državni kancelar imel popolnoma prav, ko je že dvekrat izjavil, da je Nemčija v slučaju zmage pripravljena, da se Poljska Rusiji več ne povrne. Z obžalovanjem pa konstatira, da je naša monarhija v tem oziru dosedaj molčala. Andrassy je smatral kot svojo dolžnost, opozoriti na to, da bi bila primerna izjava v tem oziru neobhodno potrebna. Nas bi to ojačilo, naše poljske brate pa pomirilo. Končno izjavi govornik, da odklanja indennitetno predlogo.

Nato se je seja od 2. do 4. ure prekinila.

V nadaljevanju se je grof Julij Andrassy bavil z vprašanjem miru in je rekel: Mi se moramo, povdarjajoč našo ljubezen do miru, boriti tako dolgo, da dosežemo zmago.

Gospodarske odredbe.

Oddaja živine za vojaštvo. Ker se sedaj zlasti na Štajerskem nakupuje mnogo živine za vojaštvo, je potrebno, da kmetje-zivinorejci zvejo nekoliko podrobnih podatkov. Vsakdo bo pač uvidel, da morajo kmetje in zivinorejci z oddajo živine donesti največ žrtev. Armada se mora v prvi vrsti oskrbovati z živili. Kako se naj naši očetje in sinovi bojujejo in prenašajo vse težave, če bi ne bili dobro oskrbljeni s hrano! Pomisliti je treba, da rabi naša armada na mesec 130.000 glav; od tega odpade na našo državno polovico 65.000. Štajerska mora po določenih ministrstva kriti na mesec osmi del, to je 8000 glav. V tej državni polovici je bilo po živinskem štetju leta 1910 9.300.000 glav živine. Na Štajerskem 680.000 glav, torej bi moralo po tem štetju priti na Štajersko samo ena desetina živine. A z ozirom na to, da se je število živine v Galiciji vsled vojne jako zmanjšalo, se je določila za Štajersko ena osmina.

Rekvizicija živine na Štajerskem. Od vseh strani se je pritoževalo, da so zlasti v tem mesecu na Štajerskem od deželne komisije preveč živine odjemali zivinorejcem. To je prišlo zato, ker je vojaška oblast zahtevala za me-

divje, pa neverjetno vstrajne konjiče z biči, ki jih imenujejo nagajke. Nagajke pa znajo tudi pri drugih prilikah dobro porabiti. Posebno veliko vlogo igrajo ti biči v Rusiji pri uporih. Sijajnega vtisa ravno ne napravi sotnija (švadron) kozakov, kar se lahko razume, ker se morajo sami oborožiti in tudi konje si morajo sami preskrbeti. Zato dobijo zemljo na mejah širnega carstva, ki so jo dolžni braniti pred sovražnimi napadi. Od začetka so jim prepuščali varstvo turško-ruske meje. Od tedaj izvira njih ime, ki je iz turškega izvora. Ravno tako so dobili tudi meje azijske Rusije v varstvo, da so jih branili pred Turki. Odkod da kozaki pravzaprav izvirajo, ni znano.

Odkar so znani, žive v vednih bojih s sosedi. V bojih med Rusi in Poljaki so se bojevali na obeh straneh; ko pa je zmagala Rusija, je minila njihova svoboda. Dolgo so se upirali ruskemu gospodstvu in so dali vladi veliko opraviti. Sebe, ko so jih naselili ob mejah in so morali te kot svojo last braniti, se je Rusom posrečilo, da so si jih podvrgli. Vendar so si tudi pozneje včasih kar sami razširjevali svojo posest in so menjali nemalokrat svoja stanovanja. Odkar ne žive več v vednih bojih s sosedi in postajajo vedno bolj poljedelci, so izgubili veliko svoje bojevitosti ter hite pod zastavo le v skrajni sili in brez posebnega navdušenja.

Po rodu jih ločimo v Donske (116 sotnij, 1 sotnija po 150 mož), Kubanske (76 sotnij), Uralske, Amurske in druge kozake. Ti različni rodovi se bistveno razlikujejo i po noši i po navadah. Med mojim in tvojim kozak še nikoli prav razlikoval; plenitev po sovražni deželi smatra že od nekdaj za bojno pravico in se v tem oziru ne da tako lahko spreobrniti. Grozovit kozak ni, temu je vedno celo dobrovoljen in gostoljuben; še le potem, če se napije preveč žganja, postane sirov.

Kozak ni samo dober jezdec in lovec, ampak i izvrsten opazovalec narave. V rusko-japonski vojni leta 1904 n. pr. ruski častniki večkrat kljub dobrim daljnogledom niso mogli dognati lege japonskih strelnih jarkov, med tem ko so jih kozaki s pomočjo različnih majhnih naravnih znamenj (letečih ptic in id.) takoj našli.

sec junij 19.000 glav namesto določenih 8000, kakor pripadejo po ključu na deželo. Vojaška oblast utemeljuje svojo zahtevo s tem, da je Štajerska v prejšnjih mescih oddala veliko manj živine, kakor druge kronovine. Zares smo z živino še na Štajerskem, kakor je dokazalo zadnje štetje živine, še bolj preskrbljeni, kakor nekatere druge dežele, n. pr. Kranjska, Koroška, Moravska, Šlezija, katere imajo zelo malo živine. Pri tem zadnjem nakupovanju so se od nakupovalcev večkrat prelomila temeljna načela: 1. Da se ne sme rekvirirati molznih krav, 2. telic, ali brejih krav in volov pod dvema letoma. Zato je deželni odbor štajerski v zadnji seji se obširno posvetoval o tem veličnem vprašanju in takoj poslal cesarskemu namestniku odbornika ekselencu Attemsa in deželnega odbornika dr. Verstovskega, ki sta mu predložila vse te pritožbe in zahtevala, da se takoj skliče seja deželne komisije, pri kateri se mora natančno poročati, po kakšnem ključu se kupuje živina v deželi in v drugih kronovinah.

Promet in uporaba žita. Izšla je nova cesarska naredba, ki določa promet in uporabo žita, moke, stročnic novega pridelka in spremembo pravil vojnoro-prometnega zavoda. Vobče ostane v veljavi dosedanji način določitve in razdelitve žita. Dozdaj sta urejevali dve naredbi, ločeni druga od druge, promet s stročnicami in promet z žitom, odslej naprej bo pa urejevala skupna ena sama odredba oba prometa. Pred vsem se bo oddaja in razdelitev vršila bolj prisilno, kakor dosedaj. V to svrhu se je že izvršilo popisovanje posejanih zemljišč in cenitev letošnje žetve. Nadalje se določa, da je dolžnost pridelovalcev žita, ponuditi žito vojnoro-prometnemu zavodu, istočasno se pooblašča politične okrajne oblasti, da izdajo nova določila, kako se bodo prevzemale zasežene zaloge stročnic in žita. Istotako sme deželna politična oblast odrediti, da bodo oddali v kakem kraju kmetje skupno določene najmanjše množine posameznih žitnih vrst v gotovem času. Če kmet v določenem mu času ni pravočasno oddal določene množine žita, nastopi prisilno postopanje, pri čemur se mu bo odtegnilo od izkupička (cene) 10%. Na ta način bo v javnem interesu urejena enakomerna oddaja žita. Nastavljeni bodo tudi posebni žitni nadzorniki, imenovani bodo od deželne politične oblasti sporazumno z vojnoro-prometnim zavodom. Nova cesarska naredba določa, da bo v bodoče zaseženo tudi proso, soržica in koruza v strokih, ne bo pa zasežena koruza in stročnice, če se jih rabi kot zeleno sočivje. Zmletje žita za kmečko uporabo se bo vršilo v bodoče po posebnih določilih, katera bo izdala deželna politična oblast. Mline se bo smelo v bodoče prisiliti, da bodo morali stalno izročati oblast izkaze o množini zmletega žita. Zaradi prestopka in zaradi pregreška, če znaša namreč vrednost več kakor 500 K, bo kaznovan tisti, kateri zasežene zaloge pridobi namenoma od koga, ki nima pravice do prodaje. Tudi je določeno, da pride kako večje kršenje ali zanemarjanje dolžnosti, kakkega pooblaščenca vojnoro-prometnega zavoda pred kazensko sodišče. V slučaju, ako je bil pridelovalec žita kaznovan zaradi tega, ker je svoje žitne zaloge skrival ali poškodoval, ali če je bil kaznovan zaradi prestopka glede uporabe žita, se ga sme postaviti pod nadzorstvo od oblasti nalašč za to postavljenih zaupnih mož in se mu zaukaže, da mora vsak čas na zahtevo zaupnih mož pokazati svoje zaloge žita in stročnic ter o tem poročati, kako in v koliki meri jih uporablja. V posebno obtežljivih okoliščinah sme deželna politična oblast pridelovalcu žita odvzeti pravico ugodnosti, da sme sam za domačo potrebo vporabljal žito, moko in stročnice; v takem slučaju se mu odvzamejo vse zaloge in oblast mu določi množino žita, moke in stročnic za domačo vporabo.

Važna beseda o važnem vprašanju

V mesečniku „Das Neue Österreich“ je nedavno zapisal Alojzij princ Lichtenstein v članku: „Österreichs Zukunft“ med drugim te-le zelo važne besede:

„Narodu, ki je zaslužjen, se v ljudski šoli vsilji jezik vladajočega naroda ne kot učni predmet — marveč kot učni jezik. S tem se doseže splošni analfabetizem nižjih slojev, kajti otroci se v njim neumljivem jeziku pri najboljši volji ne nauče niti brati, niti pisati. Velik del ljudstva zaostane na ta umetni način v izobrazbi in ostane tako na stopnji rokodelcev in dninarjev. Oni pa, ki si vendar prisvoje te-

meljne pojme izobrazbe, so povečini ali izključno otroci boljših stanov, inteligence in posestnikov. Tem so po dovršenih visokošolskih letih na razpolago službe pri upravi, justici ali financi, dalje višje šarže pri vojaštvu, važnejša mesta v diplomaciji, v tehničnih in znanstvenih strokah le, če zataje svoje narodstvo. Spodaj nevednost, zgoraj renegatstvo, to je usoda, ki jo pripravlja močnejši narod slabejšemu. Stagnacija in preplavljenost ljudstva, ki govori tuj jezik, to je program vladajočega naroda.

Sčasoma se pa obrne in zasučje orožje, dasi še tako ostro, zoper tiste, ki so ga vihteli. Inteligenca tlačnega ljudstva le bolj zakriva svoj narodnostni čut, zataji ga pa ne. Prisiljena dvojezičnost ji daje duševno prednost pred zatiralci in večjo porabnost. Neopaženo se razširja po vseh uradih v deželah, koder je prebivalstvo mešane narodnosti, tako dolgo, da odjenja pritisk in sme krinka pasti. Kakor se pa menjajo na odru okraski in kulise, tako se izpremeni sedaj prizor. Tanka mrena, ki je pokrivala tlačeno ljudstvo, se razpoči in vladajoče ljudstvo vidi pred seboj trdno falango, katerih kolovodje so bili na lastnih srednjih in visokih šolah skrbno odgojeni. Vladajoči narod je nameraval s tujimi lastne moči, podvojiti: mesto tega si je pa ustvaril konkurenco, dokler je trajala sila, in odpad, kakor hitro je sila odnehala. Tudi če vladajoči narod nadkriljuje slabейše ljudstvo s kapitalom, posestvi in kreditom, dosega ta svoj namen le malo časa; demokracija večine danes nadvladuje in prekaša bogatejšo manjšino, če se vsled uničujočega zunanjega vpliva že sama ni z njo združila in spojila.

Asimilacija enega naroda z drugim, naj se poskuša izvesti z zvijačo, gospodarskim ali šolskim pritiskom, je v modernih časih nemogoča in popolnoma brezuspešna.

Alhimisti so upali nekoč, da bodo mogli izpremeniti nežlahtne kovine v zlato; toda veda nas je že poučila, da se osnovne sestavine ne dajo več razkrajati.

Take temeljne snovi so narodi; svetovna zgodovina jih je ustvarila s tem, da se je jezik počasi razvijal in da so se za vselej ločili. Naj je narod velik ali majhen, slaven ali skromen, vsak gre svoj pot, kakor nekoč ljudje, ki so zidali babilonski stolp. Narodi se odlojujejo vedno bolj drug od drugega, noben volapik ali esperanto jih ne bo več združil. Nobena sila zemlje ne bo teh potnikov zadrževala, nobena vaba, noben pritisk jih ne bo zvalil nazaj. A čemu tudi, ko vendar drug drugega nikdar ne bodo umeli?“

Osebnost v politiki.

Pisatelj Friderik Curtius je nedavno priobčil v „Berliner Tageblattu“ članek, v katerem pobija naziranje tistih, ki menijo, da je tudi v sedanjih državah vladar tisti, ki vse odločuje, a vsi drugi, državniki in vojskovodje, da so njegovi pomočniki, ki le imajo izvajati njegove ukaze.

Zgodovina Hohencolerncev se je od smrti Friderika Velikega temeljito spremenila v tem pogledu. Kako malo je pomenjal Friderik Viljem III. poleg Steina, Hardenberga, Viljema Humbolda, Scharnhorsta in Gneisenaua! Dočim je bila v tem knezu monarhiška oblast naravnost v zapreko popolnemu razvoju narodnih sil Prusije, je pa veljal položaj njegovega sina med Bismarckom in Moltkejem kot idealna rešitev problema. Kralj Viljem (stari oče sedanjega nemškega cesarja) je znal najti prave moze in jih obdržati proti vsakemu odporu in ob največjih težavah. To sposobnost za spoznavanje pomembnosti v resnici velikih sodobnikov in modrega prilagodenja ne vsikdar prijetnemu skupnemu delovanju z njimi; to je tista čednost vladarja, ki je neizogibna v moderni državi, v kateri že radi veličine poslovni prostora za ideal prosvitljenega in dobromislečega samovladarja. V današnji veliki državi pa izginja tudi najnadarnejši in najpridnejši monarh za strojem, ki opravlja posle. Kar resnično vlada, to so državni služabniki po poklicu za mir in vojno, stan, ki se izpolnjuje iz sebe in ki ga vsaj po tendenci izbira med najsposobnejšimi povzdiga na najvišja mesta. Vpliv tudi najnadarnejšega monarha je pri tem zelo omejen. Če tudi bi imel nezgrešljivo pravo sodbo o sposobnosti svojih častnikov in uradnikov, vendar ne bi bilo od njega odvisno, kateri iz nepregledne množine mu prihajajo pod oko. To umikanje osebnega elementa se kaže celo v mednarodni politiki, kjer vsaj po imenu še vedno odločujejo vladarji.

Nekdaj je bila kaka knežja ženitev dogodek, pomemben za ves svet. Kako važno je bilo n. pr. še leta 1866 in 1870 osebno prijateljstvo Viljema I. in njegovega nečaka na ruskem prestolu! Tudi po letu 1870 je poizkušal Bismarck, da bi na osebnem sporazumu treh cesarjev ustanovil evropski mir. Zdelo se mu je potrebno, da je ovrnil zopetno ustanovitev monarhije na Francoskem, ker je zvezo med republiko in ruskim samodržcem smatral kot popolnoma izključeno.

Ob izbruhu svetovne vojne pa se je pokazalo, da je monarhija kot organ mednarodnega posredovanja brez učinka. Vladarji, ki so na številnih sestankih, objemih in zapriseganjih prijateljstva izjavljali svojo voljo za mir in ki so tudi sedaj gotovo hoteli

ohraniti mir, niso imeli moči za preprečenje, da, še niti ne za odlašanje katastrofe! Dobivali smo vtis, da je osebnost povsod odrekla in da so tajinstvene sile v naravni divji vihravosti šle svojo pot...

Kar je v resnici tragično na evropski katastrofi, je ravno nje neosebni značaj: da more izbruhniti tako strašna nesreča kot kak elementaren naraven dogodek, dasi je vendar povzročena le po dejanjih ljudi. Vpogled v to neracionalno razmerje je uničevalen za človeški razum. To pa mora biti jasno vsakomur, da tega časa groze ne more dovesti h koncu kak naraven proces, ampak le delo mož, ki imajo volje in moči, da napravijo kraj kaosu in da pokličejo v življenje nov kosmos v svet držav. Tudi vspehi vojskovodij morajo ta cilj le pripravljati, ne morejo ga pa uresničiti. Kajti resničen in trajen mir ne more priti po mednarodnopravni legalizaciji dejstev. Ustvariti mora nov red vsaj v zapadno-evropskih državah, v katerih udeleženi narodi spoznajo možnost trajne mirne skupnosti, ki bo izključevala vojni duh in ki bo obetala gospodarsko in нравstveno ozdravljenje Evrope. Kot hrepenenje živi ta ideal v vseh narodih, pa naj vojni efekti še tako ovirajo čisto premišljenje do kraja in odkrito izreko...

Rusko bojišče.

Kakor je posneti iz avstrijskega najnovejšega uradnega poročila, se je ruska ofenziva dne 14. jun. nekoliko ustavila. Ali bo odmor trajal delj časa, se ne more reči. Najsrdečiji boji se bijejo za mesto Černovice. Mesto je še v naših rokah. Pred mestom in sicer na severu in na vzhodu — južno od Bjana in Mahale — se vršijo izredno krvavi boji. Dne 14. junija so naši ruske napade krepko odbili in so preprečili ruski prehod čez Prut. Rusko uradno poročilo z dne 12. junija pravi, da so Rusi pri Mahali ujeli 21.000 mož. Vseh 21.000 mož pripada ogrskim kavalerijskim in pehotnim polkom. Rusi so se skoro gotovo že polastili železnice Černovice-Kolomeja in sicer do tje, kjer pod Snyatinom prekorači reko Prut. Bukovinsko glavno mesto je zvezano po železnici z ostalo državo edino še s progo, ki teče proti jugu čez Sedmograško. Rusi so ob Prutu zasedli mesti Zadora in Snyatin, med Prutom in Dnjestrom mesto Horodenka, ob Dnjestru pa Zalesčyki. Od Horodenke gre nova fronta v severni smeri ob Zlotem potoku zahodno mimo mesta Bučac, ki so ga Rusi zavzeli, do kraja Podhajce ob reki Koropiec. Prostor od Bučaca do Pripjet-močvirja je bil zadnje dni pozorišče izredno srditih bojev. Rusi so na nekaterih mestih med Tarnopolom in Luckom napadali v 20 do 24 rojnih vrstah. Svoje delne vspehe so Rusi na tem prostoru plačali z ogromnimi izgubami. Ruske čete so se polastile mest Dubno in Luck. Prekoračile so Ikvo in Styr ter so zahodno od Lucka prodrle že do kraja Lokači, ki leži približno 45 km od Lucka. Severno od Lucka se naše čete na zahodnem bregu Styra krepko ustavljajo ruskim navalom. Ruski sunki so naperjeni: v smeri iz Lucka in Dubna proti Lvovu, iz Tarnopola in Bučaca proti Stryju in Stanislavu, iz Horodenke proti Kolomeji in iz severne Bukovine proti Černovicam. Ruska uradna poročila pravijo, da znašajo naše izgube do dne 14. junija čez 114.000 mož. Že na prvi pogled se vidi, da so ruska poročila pretirana. Pač pa baje znašajo ruske izgube glasom petrograjskih poročil do 250.000 mož.

Ruska uradna poročila.

Petrograd, 9. junija.

Zahodno bojišče.

Bitka v Voliniji in v Galiciji se nadaljuje. — Nemoi so poizkušali, da zadrže naše prodiranje na bojni črti Pripjet. Dognali smo, da so prišle nemške sile iz pokrajine severno od Poljesja. Med ujetniki je veliko Nemcev. Kljub ljutemu odporu sovražnika na več točkah napreduje naš napad na celi bojni črti od Pripjeta do rumunske meje. V mnogih odsekih je napadalo sovražnika naše konjenišvo. O podrobnostih se poroča, da je neki kozaški švadrone pri Bucku (24 km severnovzhodno od Lucka) napadel sovražne utrdbe zadaj in vzel ob tej priliki sovražniku 2 topova, 8 voz streliva in 200 zabojev streliva; naši poizvedovalni oddelki so zaplenili pri Boratynu (10 km južnovzhodno od Lucka) dva 10 cm topova in ujeli 14 častnikov in 160 mož. Pri Dobratynu ob Ikvi (11 km ob reki navzgor od izliva Ikve v Styr) smo zaplenili en 10 cm top in 55 voz streliva. Poleg drugega smo zaplenili še 30 posod dušljivega plina. Naše mlade čete tekmujejo glede na hrabrost s starimi, preizkušenimi polki. Polki neke deželno-brambovske divizije so n. pr. vrgli z odbitnim napadom sovražnika čez Styr in so zavzele med zasledovanjem mostišče Rozijsce (19 km severno od Lucka). Ujeli smo približno 2500 Nemcev in Avstrijcev, vzeli strojne puške in

napravili bogat plen. Naše čete so prekoračile Stryje in so dosegle potok Zloty 5 km zahodno od spodnjega toka Strye. V teh bojih je bil nevarno ranjen general Nikulin, ki je vodil neko našo napadno krtačo. Število ujetnikov vedno narašča. Sovražno topništvo je obstreljevalo dne 7. t. m. zvečer najskrajnejše naše postojanke bolj severno. Ponoči 8. t. m. je napadel sovražnik z močnejšimi silami. Odbili smo vse njegove poizkuse, da bi se približal našim utrdbam.

Petrograd, 10. junija.

Njegovo Veličanstvo vrhovni gospod vojske je sprejel včeraj sledečo brzopetko francoske ljudovlade in sicer:

Velika zmaga, katero je priborila Rusija z dobrim napadnim skupnim sodelovanjem z generalnimi štabi zaveznikov, mogočno prispeva k skupnemu vspehu. Med tem, ko se upira francoska armada pri Verdunu hrabro in nepremagljivo proti napadom Nemcev, s katerimi so zopet pričeli, so zadali hrabri vojniki Vašega Veličanstva našim sovražnikom krvav poraz. Razveseljena po srečnem naznanilu prosi Francija Vaše Veličanstvo, naj sprejme naše najodkritosrčnejše čestitke tako Vašemu Veličanstvu kakor tudi hrabri armadi.

Raymond Poincaré.

Cete generala Brusilova so nadaljevale prodiranje in zasledovanje sovražnika. V boju s sovražnimi zadnjimi oddelki so prekoračile naše čete severno in južno od Lucka reko Styr. Oddelki, ki so prekoračili reko, preganjajo sovražnika, ki se poizkuša še držati v zadaj ležečih postojankah.

V prostoru Hladki-Gebrov, severozahodno od Tarnopola, se še ljuto bojujejo za nekatere višine, ki trajno menjajo gospodarja. Belgijski oklopni avtomobili izborni služijo našim četam. Dne 10. junija zgodaj zjutraj so vdrle naše čete v Bučac. Med napadom ob Dnjestru so osvojile vas Seianka (16 km južnozahodno od Jazlowie).

Petrograd, 11. junija.

Poroča se, da se je prodiranje naše armade v Voliniji, Galiciji in v Bukovini tudi včeraj nadaljevalo in da je bilo uspešno. Zaradi velikega števila ujetnikov in krvavih izgub se sovražne armade krčijo. Vsled velikih uspehov naših čet smo ujeli mnogo tisoč mož in zaplenili take množine vojnega orožja, da ga začasno ni mogoče prešteti. V enem samem odseku sovražnih postojank smo n. pr. zaplenili 21 žarometov, 29 vojnih kuhinj, 47 voz za strojne puške, 12.000 pudov (191.000 kg) žice, 1000 zaviralnih stebrov iz betona, 7.000.000 betonskih kock, 10.000 pudov (166.000 kg) premoga, velikanske zaloge streliva, veliko število orožja in drugega materiala. V nekem drugem odseku smo zaplenili 30.000 patron, 300 zabojev streliva zabojev za strojne puške, 200 zabojev ročnih granat, 1000 še rabljivih pušk, 2 daljnogleda, 1 Mortonov vodnjak in 9 takozvanih prenosljivih vodnjakov. Plen na vojnem materialu, katerega je sovražnik pripravil za najrazličnejša dela, je ogromen, in spričuje o velikosti vspeha, ki smo ga priborili tu nad sovražnikom.

V včerajšnjih bojih smo ujeli zopet 1 generala, 409 častnikov in 35.100 vojakov. Skupna svota tekem teh operacij do zdaj privedenega plena je torej poskočila na 1 generala, 1649 častnikov, nad 106.000 vojakov, na 124 topov, 180 strojnih pušk in na 58 metalcev bomb.

Naše čete so zasledovale sovražnika, ki se je umikal. Naše čete, ki so napredovale pri Dubnu, so premagale sovražnika in so vzele mesto Dubno in utrdbo. Čete so prekoračile nato Ikvo in nadaljevale napad. Deli teh čet so vzeli vas Demidovko (30 km južno od Lucka) in ob cesti Mlinov-Beresteczko (45 km južno od Lucka) in so prisilile sovražno posadko opirališča, da je morala predati Mlinov. Ko smo preganjali sovražnika iz cele glavne postojanke severno od Bučaca, smo ujeli veliko sovražnikov, med njimi štab nekega avstrijskega bataljona, in smo zaplenili veliko množino orožja. Sovražnika smo vrgli v reko Strypo. Pri Osomče (10 km severno od Bučaca) je vzel nek naš polk celo sovražno baterijo, obstoječo iz štirih 10 cm topov. Kljub ljutemu odporu sovražnika, kljub ljutemu ognju na krila, dasi so odprli zatvornice, in kljub razstrelbam podkopov so vzele hrabre čete generala Lešičkega sovražne postojanke južno od Dobronoveca (?); samo v tem prostoru smo ujeli 18.000 vojakov, 1 generala, 327 častnikov in zaplenili 10 topov. Ko je došlo poročilo, je še vedno naraščalo število ujetnikov v posameznih odsekih. Južnovzhodno od Zalesčikov (vzhodno od Kolomeje) smo vrgli sovražnika z odločnim napadom, ki se je nato umaknil. Sovražnik je razstrelil kolodvor Jurkovec (10 km južno od Okna). Turkomanski jezdeci so napadli sovražnika, ko se je umikal; prisilili so ga, da je moral bežati. Z namenom, da vzravna položaj, je izvajal sovražnik mestoma ljute protinapade; med drugimi so napadle dne 10. junija pri Siemki (40 km severnovzhodno od Lucka), vzhodno od Kolkov, sovražne sile z znatno premočjo. Naše čete, ki so nastopile proti njim, so jih vrgle z osredotočenim ognjem na desni breg reke Styr. Ta dan so zabranili, da sovražnik ni mogel razvijati dalje svojega protinapada. Sovražnik se je ljuto branil, posebno pri Tordovici ob reki Styr (21 km južno od Lucka), kjer so se krepko borili v bojih mož z možem. Skupen vspeh krepkih u-

darcev, ki so jih zadale naše čete od 4. do 10. jun. trajno sovražniku, poda sledečo sliko:

Naše armade so prebile trdne postojanke cele sovražne bojne črte in sicer od obsežnih gozdnih ozemelj v južnozahodni Rusiji do rumunske meje.

Petrograd, 12. junija.

Vsled velikega neurja v južni Rusiji so bile danes (12.) po noči brzopetne zveze začasno pretrgane, tako da so se poročila z bojišč zamaknila in so radi tega poročila o delovanju armad nekoliko nepopolna. Med tem pa potrjujejo došla poročila z bojišč, da se je ofenziva čet generala Brusilova tudi včeraj (11.) nadaljevala. V nekaterih oddelkih je bil sovražnik še dalje zasledovan. Na nekaterih mestih se še vršijo srditi boji, ker se sovražnik brani z obupnimi protinapadi. Skupno število ujetnikov se je zvišalo na 1700 častnikov in 113.000 vojakov.

Došla so sledeča natančna vojna poročila: Neke nova četa poroča, da je včeraj v bojih pri kraju Rozyszcz odvzela Nemcem 18 častnikov, 1185 mož, in Avstrijcem in Ogrom 26 častnikov, 742 vojakov, torej skupno 2000 mož kot ujetnike, o katerih se je že včeraj poročalo. Južno od Lucka se sovražnik na črti ob Ikvi naglo umika. Naše čete so mu trdo za petami.

V prostoru pri vaseh Hladki in Vorobjovska, 3 km jugovzhodno od Tarnopola, je sovražnik približno šestkrat napadel naše čete. Proti jutru dne 11. t. m. je bil vržen nazaj. Pri tej borbi se mora posebno povdarjati junaško zadržanje naše artilerije, katere je brez ozira na izredno srdit sovražni ogenj vse sovražne napade s svojim ognjem pokrila. Pri kraju Bobulince (11 km severno od Bučaca) so se Avstrijci in Ogri, podpirani z došlimi nemškimi četami, krčevito branili. Sovražni protinapadi, katerim so se naše čete ustavljale, so nas vendar prisilili, da smo se na tem mestu nekoliko umaknili. Boj se še s povečano srditostjo nadaljuje. V prostoru južno od Dnjestra so naše čete že dosegle območje pri Zalesčykiju. Borijo se že tudi za predmestja mesta Černovice, kjer so se opazile močne razstrelbe. Sovražnik je razstrelil most pri vasi Mahaly vzhodno od Černovic. — Skupno število ujetnikov, ki so jih ujele čete generala Lešičkyja, znašajo več kot 21.000 mož. Vsi ti pripadajo ogrskim kavalerijskim in infanterijskim četam.

Dvojni cilj ruske ofenzive.

Rumunski list „La Politique“ piše, da je ruska ofenziva na vsak način podvzetje, ki se mora visoko ceniti in ki zasleduje dvojni cilj. Rusija hoče dokazati Angliji in Franciji, da je njena moč še ogromna. Nadalje potrebuje Rusija moralnega vspeha, da tako zboljša politični položaj ruskega carstva. Kar se pa tiče realnega vspeha, s katerim bi Rusija rada spremenila današnji zemljevid, se ne more zahtevati od ruske vlade, da bi se spustila v kaka pustolovstva, kajti veliki vspehi turške armade spravljajo rusko armado v Kavkazu v vedno slabši položaj.

Francozi vodijo rusko ofenzivo.

Dokazano je, da pri sedajni ruski ofenzivi v vseh panogah sodeluje francosko vojaštvo. Razven francoskih generalštabnih častnikov, ki se nahajajo v štabu vrhovnega poveljnika Brusilova, je na bojišču navzočih tudi večje število francoskih letalcev z lastnimi aparati. Posebno v izredni meri se udeležujejo ofenzive francoski artilerijski častniki, ki se morajo smatrati kot pravi voditelji močne ruske artilerije. Uporabljeni topovi so francoskega in japonskega izvora. Trditve, da tudi japonski inženirji sodelujejo pri artileriji, ne odgovarja resnici. Nastopu artilerije se tudi v francoskem časopisu pripisuje glavni delež na pridobljenih ruskih uspehih.

Ruski poveljniki.

„Dziennik Narodowy“ poroča: Rusko ofenzivo vodijo Brusilov, Bjelajev, Evert, Lunkovski, Kuropatkin, Lešičkyj in Pollwanov.

General Brusilov.

General kavalerije A. A. Brusilov, vodja ruske ofenzive, je, kakor poroča „Frankfurter Zeitung“, 63 let star. Pred petimi tedni je prevzel mesto obbolelega generala Ivanova vrhovno zapovedništvo nad ruskimi jugozapadnimi armadami, kar je ruska javnost z velikim zadoščenjem pozdravila. General Brusilov, je bil pred vojno le malo znan. Leta 1906 je bil poveljnik neke gardijske kavalerijske divizije, leta 1909 je postal zapovednik 14. armadnega zbora. Za slučaj vojne mu ni bilo namenjeno nobeno vodilno mesto. Ko je prišla v jeseni leta 1914 velika ruska ofenziva proti Galiciji, je bil Brusilov še vedno zborni poveljnik. Posrečilo se mu je dne 3. septembra 1914 zasesti s svojimi četami mesto Halič in od takrat se je začela ruska javnost zanj zanimati. V oktobru je vodil Brusilov del svojih čet čez Karpate v dolino Tise, zasedel je Marmaroš-Sziget in je prevzel kmalu nato vodstvo vseh karpatskih operacij. Karpatski boji so mu stekli veliko popularnost in tudi umik po gorliški katastrofi mu ni zmanjšal slave. Brusilov je postal za rusko javnost eden tistih mož, od katerih je narod pričakoval „rešitev.“ S tem vednim zadovoljstvom je bilo pozdravljeno njegovo najno-

vejšo imenovanje. Prvi, sicer v nobenem oziru odločilni uspehi njegovega zapovedništva so mu seveda v Rusiji prinesli obilo nove slave.

Nov način ruskega bojevanja.

Iz Černovic se poroča: Rusi so spremenili način svojega bojevanja in se sedaj bojujejo na nov način. Ruske rezerve se namreč ne nahajajo neposredno zadaj za bojno črto, ampak so oddaljene od fronte 8—10 km. Na ta način upajo zboljšati razpoloženje med vojaštvom. Preteklo nedeljo zjutraj so se pričeli Rusi pripravljati na napad. Še predpoldne istega dne so napravili tri napade. Drugega dne proti večeru so se ponavljali divji napadi, ki so pa bili vsi odbiti. Pred našimi jarki so ležali celi kupi ruskih mrličev. Bobneči ogenj je trajal skozi osem ur. Rusi so napadali v več zaporednih rojnih črtah, vsled česar so imeli ogromne izgube.

Bitke pod zemljo.

Vojni poročevalci pišejo: Na južni strani vasi Okorodniki ob besarabsko-bukovinski meji se vrše med našimi in ruskimi postojankami hude podzemelske borbe. Razne razstrelbe min so napravile velike luknje, katere so Rusi utrdili in spremenili v opiraljšča. Naša artilerija je obstreljevala dne 8. jun. te likaku podobne luknje skozi dve uri tako hudo, da je bilo končno našim četam omogočeno udreti v te ruske postojanke, nakar je prišlo do groznega boja na nož. Ko so naše čete razdrle in razstrelile te ruske postojanke in dva ruska podzemeljska rova, so ujele čez 100 Rusov in uplenile večje število ruskih strojnih pušk. Borba na nož v teh podzemeljskih rovih in luknjah je bila tako grozna, da je bilo vse okrvavljeno s človeško krvjo.

Rusija gradi nove železnice.

Iz Petrograda se poroča, da je Rusija začela graditi nove železnice v evropski in azijski Rusiji, kojih celokupna dolžina bo znašala 35.000 verst (t. j. okrog 40.000 km). Nove železniške proge morajo biti dograjene v petih letih.

Italijansko bojišče.

Na južnem Tirolskem se sovražnik v prostoru med Sugansko dolino in Adižo trudi s protinapadi, da bi ustavil naše prodiranje. Istotako tudi v Dolomitih, to je med Peutelsteinom in Schluderbachom. Naši so vse italijanske napade odbili. Dne 14. junija so pričeli Italijani napadati tudi na primorski fronti in sicer na Doberdobo in ob goriškem območju, seveda brez uspeha. Italijani so menda mislili, da so Avstrijci odtegnili večino svojih čet z italijanske na rusko fronto in zato sedaj poskušajo svojo srečo. Naši zrakoplovci so opetovano obiskali italijanska mesta in metali na nje bombe. Dne 12. t. m. so tri italijanske torpedovke vdrle v poreško luko. Po kratkem streljanju so bile pregnane. Ministrska kriza v Italiji še vedno ni rešena. Salandra je odstopil, a noben državnik rad ne prevzame njegovega mesta.

Italijanska ministrska kriza.

Vsled nezaupnice, ki jo je Salandrovo ministristvo dobilo v seji dne 10. junija, je cel kabinet podal demisijo. Kralj jo je sprejel ter poveril sestavo novega kabineta 83letnemu poslancu Boselliju. Boselli se sedaj trudi, da bi sestavil nov kabinet na najširši podlagi. Stranke so pridno na delu, da spravijo svoje zaupnike v kabinet, le Giolittijanci ne marajo nobenega portfelja.

Govori se, da bo dosedajni justični minister in vojni hujskač Orlando sprejel notranje ministristvo. Za vojsko navdušeni socialdemokrat Bissolatti dobi kako nepolitično ministristvo. Žid Barzilai ne bo več minister neodrešencev, ker bi sedaj rabili že bolj ministra zasedenih. Sonnino ostane, samo da noče biti skupaj s svojim židovskim verskim sodrugom bivšim finančnim ministrom Luzzattijem. Vojni in mornariški minister ostaneta. Kajpada so to vse skupaj le ugibanja.

Salandra je odstopil jako rad, da, iskal je celo prilike za odstop. V ta namen je izzval konflikt z armadnim vodstvom, kar se mu je posrečilo, ko je v zbornici grajal armado, da je preslabo in prenemarno branila mejo proti Trentinu. Salandra se je hotel rešiti odgovornosti, ki mu je polagoma postajala pretežka.

Lah snubi Slovence in Bošnjake.

S tirolske fronte se nam piše: Bilo je prijetno jutro sredi mesca maja. V daljavi sem zapazil tri laške zrakoplove. Eden od njih se nam je vedno bolj približeval in je krožil nad našo posadko, kakor da bi iskal prostora za sedež. Naenkrat je prifrčal blizu nas kakor blisk na zemljo nek zavoj. Radoveden sem skočil pogledat. In glej, bil je zavoj, z vrvjo močno privezan, na katerem je bil napisan sledeči naslov:

„Za Slovence in Bošnjake.“ Kaj nam neki pošilja ta laški pastir Emanuel? Bilo je kos belega kruha, nekoliko cigaret in zraven pismo, katero se je glasilo: „Slovenci in Bošnjaki! Zakaj ste tako neumni, da se borite proti nam? Uđajte se! Glejte, pri nas je dobro; imamo belega kruha, dovolj cigaret in tudi drugih stvari nam ne manjka! No, glej ga, že na vse načine se nam prilizuje ta nezvesta polentarija. A Lah se je bridko zmotil! Nas cesarju zvestih Slovencev in Hrvatov on ne bo premotil. Kmalu potem smo se mu zahvalili za ponudbo. Z našimi topovi smo mu obilo povrnili s stoterimi trdimi kolači, ob katerih si je gotovo zobe polomil. Drugo jutro na vse zgodaj je moral zapustiti svoja ležišča. Obul je coklje in je moral zajca posnemati. Slabo je svojo srečo sejal. Slovenske matere, žene in dekleta, bodite nam zdrave in pozdravljene od braniteljev domovine iz tirolskih visokih planin! Brata, Alojzij in Jakob Čuš iz Dornove Simon Markuš iz Pristave in Maks Ferjančič iz Vipave.

Francosko bojišče.

Pred Verdunom so si Nemci v bojih dne 12. in 13. junija na desnem bregu Moze osvojili sovražne postojanke zahodno in južno od posestva Triaumont. Ujeli so okrog 800 Francozov. Na angleški fronti so Nemci pri kraju Zillebeke izgubili del svojih novih postojank. V Parizu se je dne 14. junija otvoril gospodarski posvet četverosporazumnih držav. Udeležujejo se ga zastopniki Francije, Anglije, Rusije in Italije. Srbija in Črnagora nista zastopani. Posvetovanje ima namen, da se v gospodarskih zadevah četverosporazumnih držav doseže sporazum glede izvoza in uvoza. Zastopniki se pred vsem posvetujejo, kako bi se dalo Avstrijo in Nemčijo popolnoma izstradati.

Turška bojišča.

Turki prodirajo proti Erzerumu.

„Baseler Anzeiger“ poroča: Turki počasi prodirajo v smeri proti Erzerumu. Petrograjski listi poročajo, da so Rusi iz vojaškin ozirov spravili iz Erzeruma vse zaloge.

Bolgarija in Rumunija.

Uradno se dne 15. junija poroča iz Solije, da je bolgarska vlada dala bolgarsko-rumunske obmejne postaje za nekaj časa zapreti. Gre za postaje Bazardžik in Rušuk-Giorgievo. Bolgarska vlada zatrjuje, da te odredbe nikakor niso naperjene proti Rumuniji ter da bo meja v kratkem zopet odprta.

Posledice skageraške pomorske bitke.

Glasom mnogoštevilnih poročil je angleška admiraliteta dala ladjam, nahajajočim se v Atlantskem oceanu, povelje, da se nemudoma vrnejo v Anglijo. Razven tega so dobile vojne ladje, nahajajoče se v Indijskem in Sredozemskem morju, povelje, da takoj pošljejo polovico svojih posadk nazaj v Anglijo. Te odredbe se spravljajo v zvezo z izgubami na gradivu in moštvu, ki jih je angleška mornarica utrpela v pomorski bitki pri Skageraku.

Politične vesti.

Nemška delovna stranka. Tudi nemška delavska stranka se je posvetovala o pristopu k delovni stranki. Izrekla se je, da hoče ohraniti svojo organizacijo ter da je le pripravljena, delovati skupaj z drugimi nemškimi strankami v skupini kakor je bil nemški nacionalverband.

Za sporazum med Nemci in Slovani se poteza član gosposke zbornice, dr. I. Reinke, v berlinskem „Tagu“, kajti to da je edina pot, po kateri se more uničiti panslavizem. Misli namreč na sporazum s Čehi, Slovenci in Poljaki. Po mnenju avtorja se nudi sedaj Nemcem važna naloga: „da delajo za sporazum z vsemi našimi zapadnimi in južnoslovanskimi sosedi, kakor se je dosegel že z Bolgari, ki se je izobilil celo do prijateljstva.“ — Napetost med Nemci na eni in Čehi, Slovenci in Poljaki itd. na drugi strani da se mora odpraviti! Šele potem da bo panslavizmu izkopen grob. To delo da mora izhajati od Nemcev kot močnejega naroda. Sporazum se mora — tako naglašja Reinke in v tem naglašanju bi videli mi glavno težo avtorjevih izjav — izvesti na prijateljski način na podlagi priznavanja narodne samostojnosti in enakopravnosti Slovanov, ki bo izključevala vsako germanizatorično tendenco in ki pojde za tem, da se v skupnem političnem življenju ustvarja sku-

pen interes! Dr. Reinke zaključuje: „Kljub vsem obžalovanju vrednim konfliktom imamo mi Nemci geografično in zgodovinsko prastare stike z zapadnimi Slovani. Pred davnim časom je prišlo do stopenja na — Labi živečih Slovanov z Germani, danes pa le gre za mirno in prijateljsko skupno življenje obel plemen, katerih življenjski pogoji gredo vidno roka v roko.“ — Važnost tega pojava ni samo v dejstvu, da prihaja od odlične nemške strani in da ga prinaša ugleden list v prestolnici Nemčije, ampak tudi še v dejstvu, da morajo biti Nemci na svojem delu za sporazum z zapadnimi Slovani iskreni, brez vsakih zahrbtnih misli, da se morajo odpovedati vsaki germanizatorični tendenci! Sporazum naj se sklene v smislu skupnega političnega življenja na podlagi skupnega interesa.

„Schutzvereini.“ Cenzurirani „Slovenec“ piše: Vlada je „Südmarki“ dovolila loterijo za vojne domove. Naseljevalno društvo „Heimstatt“ poroča o svojem delovanju v letu 1915, da je poleg 51 obstoječih podružnic in 17 plačilnic ustanovilo še eno novo podružnico in eno plačilnico (Tirpitz na Dunaju). Dohodkov je bilo 11.339 K. Navzlic manjšim sredstvom je kupila 3 nova zemljišča s 49 hektari in sicer 2 iz slovenskih rok. Vse naseljevalno ozemlje obsega okrog 300 hektarov; na dveh tretjinah je sedaj 14 družin z 81 osebami, zadnjo tretjino so obdelovali najemniki, ali pa ruski ujetniki. Po vojni misli društvo popolno skrbeti za vojne sirote, za vojne domove in naseljevati nemške koloniste iz Rusije po naših krajih.

Orožno bratstvo. Na Nemškem, na Dunaju in v Budimpešti so se v zadnjem času ustanovila pod imenom »orožno bratstvo« tri društva, ki bodo pospeševala kulturno zblizanje vseh treh držav. Znani ogrski državnik grof Andrassy pravi v svojem oklicu, da so si vse tri organizacije na jasnem, da je kulturno delo mogoče le na narodni podlagi, in sicer samo tako, da razvija iz narodnih tal poganjajoče prvotne sile. Ogrski grof ima prav in mi želimo, da to načelo res zmagaja za vse narode osrednjih sil. Pri grofu Andrassiju nas moti le to, da je še pred tremi tedni v Monakovem poudarjal, da morajo v Avstriji vladati Nemci, na Ogrskem pa Madžari. Grof Andrassy pozna v svoji državi samo en »narod«, čeprav jih je nekaj več, a ne madžarskih.

Slovanska imena slovanskih krajev. »Armeeblatt« piše v svoji številki od 27. maja: »V svojih uradnih poročilih o zmagah nad Italijo smo pravoveljavno vzpostavili stara nemška imena mest v južnem Tirolu. Tudi v Albaniji smo odpravili nepristojnost označenja čisto albanskih krajev z italijanskimi imeni. In zato ne govorimo več o Durazzo in Valoni, ampak o Dursu in Vlari. Zato bi bil tudi skrajni čas, da se isto delo pravičnosti začne tudi v Dalmaciji. V Dalmaciji žive Hrvati in Srbo Hrvati — je to dežela, v katero ni nikdar prodrl italijanski element. Samo ob obali je kratka doba beneškega gospodstva ostavila redke ostanke italijanskega narodnega nazivanja, »Zara« je pretežno južno-slovansko mesto, »Sebenico«, »Spalato«, »Ragusa«, »Castelnuovo«, »Cattaro« so malone čisto slovanska mesta. V teh mestih rabijo samo hotelski vratarji italijanska označenja, prebivalstvo samo pa vedno govori o Kotoru, Ercegnovem, Dubrovniku, Splitu, Šebeniku, Zadru in tako dalje. Ako tudi v Dalmaciji odstranimo italijanska označenja, ožigosamo ob enem tudi pačenja, s katerimi hoče Italija prikrivati in polepševati svoje imperijalistične zahteve s plaščem narodne ideologije.« — Prav! Resnično je: delo pravičnosti je to, da se krajem povrnejo njihova prava imena, da se na pravi konec pačenju narodnega značaja dežele in da se s tem izpodmakne podlaga aspiracijam po teh krajih od strani, ki nima nobene pravice do njih. — Toda pravičnost je le ena in se ne sme omejevati le na gotove kraje in se ustavljati na meji druge dežele, kjer so razmere in pačenja analogna. Mari ni tudi v Primorju, na Kranjskem, Koroskem in Slovenskem Štajerskem tako? Mari niso Sv. Lucija, Opat eselo, gora sv. M. haela, Renče itd. na slovenskih tleh? Mari ne prebiva na teh tleh slovensko ljudstvo, ki rabi le gornja označenja in ne: Santa Lucia, S. Michele, Ranziano, Opachiasela?! In slednjič: ali ne skuša Italija tudi svoje posezanje po teh krajih pokrivati z istotakim plaščem narodne ideologije?! Pravo besedo je našel dunajski vojaški list: delo pravičnosti naj se začne v Tirolu, v Dalmaciji in v — Primorju!

Dalmatinski deželni uradi se preselijo v sredi tekočega mesca iz Drniša in Knjina zopet v Zader nazaj.

Grof Szögyeny-Marich, bivši avstrijski veleposlanik v Berlinu, je umrl v ogrskem Stolnem Belgradu po kratki bolezni.

Zasedanje hrvaškega sabora. Hrvaški sabor je bil dne 14. junija sklican na tretje zasedanje v tej vojski. Na predsednikov predlog so odposlali udanostne brzojavke Njegovemu Veličanstvu, nadvojvodom Karolu Francu Jožetu, Frideriku in Evgenu. Na dnevnem redu je bila med drugimi zakonski osnutki tudi predloga, da se odobri budget do konca 1. 1916, nadalje nujni predlog, da se razveljavi izključitev od sej poslancev dr. Ivana Frank, dr. Aleksandra Horvat in Ivana Zatluka, ki so pristaši čiste stranke prava. Po daljši debati je bila nujnost predloga odklonjena s 35 proti 15 glasovom.

Novi davki na Ogrskem. Ogrski listi poročajo, da bo ogrska vlada naložila davek na lišp, avtomobile, na peneča vina in na zasebna stanovanja, kojih stanar na znaša na leto več kakor 2000 K. Novi davki bodo vrgli državni blagajni okrog 30 milijonov kron na leto.

Angleška in Irska. Reuter javlja: Poročilo o konferenci irskih nacionalistov pravi, da so glavni predlogi lorda Georgesa glede rešitve irskega vprašanja merili na to, naj se takoj uveljavi homerule, a s sledečimi omejitvami: Irski člani angleškega parlamenta ohranijo vsi svoje mandate. Šest grofij provinc Ulster ostane za sedaj neposredno pod državno vlado. Po vojni bo državna konferenca, na kateri bodo zastopani vsi dominioni in ki bo rešila, kako naj bo bodoča uredba države, vstevši Irsko. Konferenca nacionalistov je storila soglasno sklep, s katerim protestira proti daljni veljavnosti vojnega prava ter zahteva, naj se z vsemi ujetniki, obsojenimi radi vstaje, ravna kakor z vojnimi ujetniki.

Novi predsednik v Argentini. Iz Buenos Airesa se z dne 12. junija poroča, da je bil Hipolit Irigoyen izvoljen za predsednika argentinske ljudovlade, za podpredsednika pa Pelagion Luma.

Raznoterosti.

Intronizacija kardinala Skrbenskega. Iz Brna poročajo, da se intronizacija kardinala Skrbenskega na olomuško nadškofijsko stolico izvrši dne 2. julija.

Sedemdesetletnica Antona Kržiča. Te dni je slavil v Ljubljani svojo sedemdesetletnico č. g. Anton Kržič, prof. v p., urednik »Vrtca«, »Angelčka« in »Detoluba«. Se na mnoga leta!

Mihael Zavadlal. V Zadru je umrl 12. t. m. dalmatinski deželni šolski nadzornik dvorni svetnik Mihael Zavadlal. Pokojnik je bil slovenski rojak, doma iz goriške okolice in je, dovršivši vseučiliške študije, najprej služboval na različnih domačih zavodih, med drugim v Celju, potem pa prišel v Dalmacijo, kjer si je kot šolski nadzornik pridobil mnogo zaslug za povzdigo šolstva. Bodi mu blag spomin!

Vojni kurat padel. Vojni kurat 24. domobranskega pešpolka Gregor Dismancseke je dobil v trenotku, ko je delil versko tolažbo umirajočim vojakom na bojišču, strel v glavo in bil takoj mrtev.

Vojni kurati obveščajo svoje padlih vojakov. Določeno je, da bodo v bodoče, dokler bo trajala vojna, obveščali vojni kurati svojece na bojišču padlih vojaških oseb po posebnih dopisnicah, kedaj in kje je umrla dotična oseba ter čas in kraj pogreba. Na tozadevni dopisnici bo označeno ime, šarža in četa, pri kateri je služil padli. Dopisnica bo opremljena s pečatom in podpisom dotičnega vojnega kurata. Nadalje je določeno, da morajo vojni kurati t koj obvestiti svojece padlih ali v bolnišnicah umrlih vojaških oseb.

Slovesnost v Slovenskem Lurdu. Iz Rajhenburga se nam piše: Kakor druga leta, se bo tudi letos dne 2. julija slovesno obhajala obletnica posvečenja Marijinega svetišča v Slovenskem Lurdu, v Rajhenburgu. Kot priprava na to slovesnost bo tridnevnik, ki se začne na praznik presv. Srca Jezusovega, to je dne 30. junija 1916. Vodili bodo to pobožno prečastiti gospodje misijonarji od Sv. Jožela nad Celjem. Častilec Marijini, prihitite one dni v naš Slovenski Lurd, da zopet skupno zaprosimo Kraljico vojnih trum za zmago in mir, da ji potožimo svoje muke in bridkosti, da si potolažimo pri njej svoja žalostna srca.

Avstrijski vojaki — jeruzalemski romarji. — »Kölnische Volkszeitung« poroča, da je prišlo v Jeruzalem 400 avstrijskih vojakov, katerim je avstrijsko vojno vodstvo dovolilo romanje na svete kraje.

Orožniška slavnost v celjskem »Deutsches Haus«. S srebrnim zaslužnim križcem so bili odlikovani okrajni stražmojstri: Streinigg, Termek, Mülleret in Bernhart ter stražmojstri: Leskovar, Weber, Petschnigg in Reich. Slavnostni obed se je vršil v celjskem »Deutsches Haus«.

Za zasluge za »Rudeči križ« so na Slovenskem Štajerskem odlikovani: Ana Laurič, Franc Skarabonik in Lina Zupančič s srebrno častno kolajno ter Franc Hrastelj z bronasto častno kolajno.

Proti podležem. Veliki župan v Belovaru je razglasil, da odslej ne bo anonimnim ovadbam pripisoval nikake važnosti, marveč da jih bo kar metel v koš! Pametno! Anonimne ovadbe spadajo v koš! Če pa se izkažejo lažnjive, potem pa spada ovajalec nekam drugam. V zadoščenju in pomirjenju je da so začele oblasti povsod temeljito čistiti s takimi poizkusi podlih duš, da bi — izrabljajoč razmere — ubijali svojega bližnjega.

Iz južne železnice. Premeščena sta revidenta Moric Kurz iz Tezna pri Mariboru v Maribor glavni kolodvor, na Tezno pa pride Edvard Baiglböck iz Maribora. Iz Maribora na Tezno sta premeščena adjunkta Julij Truška in Franc Majcen. Pristav Franc Presi v Puntigamu pride na Pragarsko, pristav Štefan Jarc iz Račjega na Tezno in pristav Bogomir Klingberg iz Pliberka v Ribnico — Brezno.

Službe za vojne invalide. Rudniška uprava »Avstrijsko alpinsko-montanske družbe« v Köflachu na Srednjem Štajerskem hoče namestiti šest vojnih invalidov za nadzorovanje dodeljenih jej vojnih ujetnikov. Plačilo po dogovoru. Eventuelni prosilci naj pošljejo svoje prošnje direktno na označeno rudniško upravo (Bergverwaltung der Oesterreichisch-Alpinen Montangesellschaft in Köflach). — Stavbeno podjetje B Czebewiczka & Sohn v Nemški Bistrici (Deutsch Feistritz bei Graz) namerava najeti devet lahko poštvodovanih vojnih invalidov za nadzorovanje dodeljenih jej vojnih ujetnikov. Nameščenci dobe poleg za stražno moštvo določene oskrbe nadavek 1 K dnevno. Pripominja se, da je namestitve le začasna in da se more z vsakim dnem odpovedati. Prosilci naj pošljejo svoje prošnje naravnost na označeno tvrdko.

Resna beseda vojakom. Tako je naslov mali lični knjižici, ki je te dni izšla v Katoliški tiskarni v Ljubljani. Namenjena je v prvi vrsti vojakom-Slovencem, da se z enako odločnostjo uprejo sovražniku, ki se ob času počitka posebno za fronto utihotaplja med nje, kakor se borijo proti Rusu in Italijanu. Od naših hrabrih vojakov pričakujemo boljše bodočnosti in srečnejšega razvoja. Tega se oni tudi zavedajo. Naj se poleg tega zavejo še v dno srca, da je zvestoba napram Bogu v njegovi 6. zapovedi najbolje poročstvo, da ostane narod zdrav in krepek v naravnem in nadnaravnem oziru. Zgoraj omenjena knjižica pozivlja vojake, naj ostanejo 6. božji zapovedi do konca zvesti, naj nečistovanju, kjerkoli in kakorkoli se pojavlja, napovedo brezobziren boj povsod. Gorje narodu, v katerem se ta kuga v katerikoli obliki razširi. Knjižica izhaja od visoke duhovske strani goriške nadškofije; narekovala jo je ljubezen do našega ljudstva in njegove bodočnosti in plemenita skrb za nesmrtno dušo, ako se med njimi nečistovanje pojavi. Kdor to ljubezen in to skrb deli, naj knjižico širi in priporoča povsod. Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane s poštnino vred: 10 izvodov 1 K; 50 izvodov 4 K 50 v. s. 100 izvodov 8 K 30 v.; 1 komad stane 10 v. Manj kakor 10 komadov se po pošti ne pošlje. Denar je treba poslati naprej v gotovini ali v znakmah. Kdor knjižico v trgovini v Mariboru kupi, se mu seveda poštnina odračuna.

Posojilo na srečke. Danes je izšla v »Wiener Zeitung« cesarska naredba, ki dovoljuje avstrijski družbi Rudečega križa najetje posojila na srečke v znesku 40 milijonov kron, razdeljenih na dva milijona komadov premijskih zadolžnic po nominalni vrednosti 20 kron. To posojilo naj omogoči Rudečemu križu, ki pripravlja vrsto velikopoteznih pomožnih akcij, zagotoviti si fond, iz katerega bo mogel v poznejših mirnih letih pokrivati stroške svojih blagru države in vojne sile posvečenih nalog. Cesar je kot protektor Rudečega križa takoj dal sankcijo tej naredbi.

Nedostatki pri oddaji živine. Dne 13. junija se je moralo prignati v Maribor živino iz mnogih občin mariborskega sodnega okraja, katero so nakupovalci nakupili za živinoprometni zavod. Bilo je približno 200 glav živine. Nakupovalci so živinorejcem strogo naročili, da mora biti živina že ob 8. uri zjutraj na sejmišču v Mariboru. Živina je bila točno ob določeni uri na določenem mestu, a prevzemne komisije ni od nikoder. Ljudje, ki so prišli mnogo ur daleč in so vstali že okrog polnoči, so morali čakati do večera na denar. Zapravili so cel dan in tudi precej denarja. Prevzemna komisija naj bodoče svoje delo malo bolje uredi.

Oddaja žvepla. Splošna zveza kmečkih zadrug v Avstriji je sporočila kranjskemu deželniemu odboru, da se bo začela žveplova moka v kratkem razpošiljati, ker je c. kr. poljedelsko ministrstvo razveljavilo prepoved za izvažanje tega žvepla. Ker je tudi v slovenskoštajerskih vinogradih pomanjkanje žvepla zelo občutno, upamo, da bo tudi naš deželni odbor poskrbel za žveplo.

Ne prodajajte telet! Ker se bo radi sedanje uradno urejene prodaje živine, število goveje živine zelo zmanjšalo, moramo skrbeti za naraščaj. Radi tega moramo teleta kolikor mogoče ohraniti za plemo. Mesarji sicer nagovarjajo živinorejce k prodaji telet in obljubujejo lepe cene, vendar se na to ne smemo ozirati. Čas, ko se bo čutilo pomanjkanje plemene živine, ni več tako daleč, kot si marsikdo misli.

Vodovod v Sibeniku. Sibenik je dobil vodovod, ki daje v sekundi najmanj 14, največ 17 litrov vode, na eno uro 50.400, dnevno 1.209.600 litrov. Na vsako cesebo pride sto litrov vode na dan (na Dunaju 90).

Vzami listine seboj. Moški, ki so rojeni v letih 1865—1898 in niso v vojaški službi, naj vzamejo, če kje potujejo, četudi v domačem kraju, kako listino seboj, da se morejo vsak čas izkazati.

Redek slučaj. Pavel Širec, po domače Borošek v Stopnem pri Makolah je pri vojaki na ruski fronti; doma mu je žena umrla. Ko je bila na odru se je vnela hiša in je do tal zgorela z vso vsebino, tudi 2 kravi in svinje. Edino mrliča so rešili, druga popolnoma nič.

Ciganska nadloga odpravljena. Ne samo ogrska dežela, ampak tudi sosedne, zlasti slovenske dežele, so vsled ciganske nadloge veliko trpele. Temu je sedaj odpomagano z naredbo ogrskega notranjega ministrstva, ki določa, da se odvzamejo ciganom, ki nimajo stalnega bivališča na Ogrskem, vozovi, konji in vprežna živina, cigane moškega spola v starosti od 16 do 50 let pa takoj uvrstijo v vojake. Nadalje dobi vsaka ciganska oseba, stara več kakor 12 let, posebno izkaznico, ki določa, da ne sme dotična oseba zapustiti ji določenega bivališča. S to naredbo je za sedaj odpravljena ciganska nadloga.

Humor na fronti. »Il. Kuryer Codzienny« piše: Tudi za časa tako krvavih bojev, kakoršne sedanja svetovna vojska v obilni meri podaja, so časi, kadar se med sovražnimi strelskimi jarki zgodi čudna reč, da se tuintam med bojem, na kratek čas, na moment podajo veselemu humoru tisti, ki so pred minuto i bodo za minuto streljali drug na druge. Jasen dokaz tega je vesel dogodek, ki se je odigral na besarabski fronti. Nekega dne se pokaže nad bregom ruskih strelskih jarkov tablica, na kateri je bil privezan večji kos »hleba« in težek kos slanine. Rusi so venomer vpili: »Mi tako živimo! Pridite k nam!« — Kot odgovor so obesili avstrijski vojaki na desko veliko gnjat ter kolač »Vi pridite do nas!« — Hitro na to pripno Rusi na svoji tablici steklenico »vodke.« — Avstrijeci pa jim odgovore z buteljko šampanjca, katera je visela med gnatjo in kolačem. — Tedaj pri trde Rusi štiri kralje od igralnih kart. (To je, da so štiri velevlasti zoper Avstrijo.) — Na avstrijski strani jim odpovedo z četerimi asi, ki so pokazovali, da je as več in da »vzame« kralja. — Po tem kratkem času šale zaslišali so se zopet strelji, zopet je brizgala kri in so padala trupla.

Vojne »race«. Samo po sebi je umljivo, da sedenji vojni čas daje raznim ljudem najlepšo priliko, da pošiljajo v svet najneverjetnejše vesti, ki pa jih »dobro ljudstvo« požira z največjim navdušenjem kot najpristnejša poročila z bojišča. Tako rastejo števila ujetnikov v ogromne mase, tako ogromne, da toliko vojakov sploh ni postavila dotična država na bojišče, kolikor so jej jih ujeli taki »vojni poročevalci.« Če se tako dela in piše in verjame pri nas, kaj se le tam, kjer je ljudstvo v kulturnem oziru še daleč za nami. Kot primer take pitane vojne race naj priobčimo dogodbico, ki jo je z vsro resnostjo priobčil neki egiptovski list, ki je pisal: »Nemški »golob« (zrakoplov, ki ima obliko goloba) je izvršil v varstvu teme nenačadno držen in posrečen polet v London. »Golob« je priletel do buckinghamske palače, zletel skozi okno v palačo, ujel angleškega kralja Jurija in ga vkljub vsem oviram odnesel s seboj na Nemško.« — Te le race ni mogel požreti tudi najpreprostejši egiptovski felah in je zato svojega prijatelja, ki je bil nekaj časa na Turškem in je torej poznal svet, vprašal, ali je to mogoče. Prijatelj mu je pokazal hišo nekega angleškega stotnika, ki je imela velika okna in je dejal prepričevalno: »Glej, ljubi moj Ali, kaka okna ima ta stotnik, ki je skoraj tako majhen gospod, kakor sva midva. Kakšna okna mora šele imeti kralj Angleške in cesar Indije!«

Pegasti legar v Galiciji. V času od 28. maja do 3. junija je bilo v Galiciji uradno priglasenih 397 slučajev pegastega legarja med nevojaškim prebivalstvom v Galiciji.

Skok z 120 m visokega zvonika. Žena črnovojnika Marko Kocbeka v Sisaku na Hrvaškem je dne 14. junija splezala na 120 m visok zvonik neke cerkve v Zagrebu in je od tam skočila v globočino. Med padcem pa je z obleko obvisela na delu zvonikovega stolpca. Žena je visela med zrakom in zemljo v višini 100 m. Ker žene nihče ni opazil, je visela od zjutraj do večera v strašnem položaju. Še le zvečer so jo opazili Zagrebški ognjegasci so jo rešili z zvonika. Ženo so spravili v bolnišnico. Imela je le neznatne poškodbe na koži.

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali: gg.: Osterer Franc, e. in kr. vojni kurat, mesto venca † g. dr. Feušu 30 K; Janez Ev. Kociper, e. in kr. vojni kurat, mesto venca † g. Iv. Markošeku, 10 K; Neimenovani 1.50 K; Blaž Dvoršak, župnik v Sv. Primožu na Pohorju, 5 K; R. Starovašnik, restavrat v Konjicah, 10 K; Anton Trinkaus, kaplan pri Veliki Nedelji, 10 K; Vinko Kraner, kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni, 10 K; Jakob Peršuh, posestnik v St. Lovrencu na Dravskem polju, 10 K; Ernest Trstenjak, e. in kr. vojni kurat, mesto venca † g. Hribovšku, 30 K; Josip Čizek, dekan v Jarenini, mesto venca † g. Hribovšku 20 K; dr. Anton Medved, e. kr. profesor, mesto venca † g. Hribovšku 10 K; J. Črnko, učitelj pri Sv. Marjeti na Pesnici, 20 K; P. Majcen, učiteljica v Lehnu pri Ribnici, mesto venca † g. Jern. Štabucu 10 K; dr. Josip Majcen, e. in kr. fregatni zdravnik v Pulju, mesto venca † g. Jerneju Štabucu 30 K; Franjo Thaler, župan v St. Ilju v Slov. gor., ob godovanju g. Baumanu 30 K; Jan. E. Kociper, e. in kr. vojni kurat, mesto venca † g. Josipu Pintar 20 K; dr. M. Slavič, profesor, mesto venca † g. Josipu Pintar 20 K; Kristof Tomšič, e. i. kr. vojni kurat, mesto venca † Josipu Pintar 20 K; Jan. K. Vreže, e. in kr. profesor, kot cvetko hvaležnosti na grob † prelata K. Hribovška 10 K; Davor. Roškar, župnik v St. Ilju, 10 K; Zmago Bregant, učitelj v Lehnu, mesto venca † g. J. Štabucu 10 K; Josip Čede, župnik v Studenčah pri Poličanah, 10 K; Martin Meško, župnik pri Kapeli, mesto venca † g. msgr. Hribovška 15 K. — Vsem velečastitim gospodom darovalcem se društveni odbor najiskrenejše zahvaljuje!

Dopisi.

Maribor. V mariborski bolnišnici je umrla po dolgotrajni, mučni bolezni 38letna Barbara Fridum, rojena Komperšek, svakinja tukajšnjega deželnega kancelista g. Antona Haler. Pogreb se je vršil na binkoštno nedeljo ob obilni udeležbi sorodnikov in znancev. Pogreba so se udeležili tudi gg. orožniki s Tezna, g. oskrbnik R. Zwirn in č. sestre usmiljenke iz bolnišnice. Pokojni večni mir in pokoj!

Maribor. V preteklem tednu so bili v našem mestu uradno priglašeni samo trije slučaji škrlatice in nobeden slučaj kake druge nalezljive bolezni med nevojaškim prebivalstvom.

Sv. Lenart v Slov. gor. Dne 12 t. m. je umrla gospa Ivana Tomič, soproga Maksimilijana Tomič, nadučitelja na tukajšnji nemški šoli.

* **Podova.** Za četrto vojno posojilo je šolski okoliš Podova podpisal 34.500 K in sicer: občina Podova 15.800 K in občina Gorica 18.700 K. — Za Rudeči križ je šolski voditelj nabral v Podovi 44 K 40 h, v Brezulah 26 K 60 h, v Braunšvaju 18 K 60 h in v Gorici 77 K 30 h, skupaj 166 K 90 h. — Za šolarsko kuhinjo v Podovi, ki se bo otvorila v jeseni, se je nabralo v občini Podova 184 K 60 h, v občini Gorica 144 K 40 h in pri izvenobčinskih dobrotnikih 101 K, skupaj 430 K; ta znesek se je naložil pod imenom: »Šolska kuhinja v Podovi«. Vsi blagi dobrotniki sprejmite od šolske mladine pristrčno zahvalo, ker ste s svojimi darovi omogočili, da bodo otroci, ki po zimi ne morejo doma obedovati, v šoli dobili toplo jed. To dobrodelno podjetje ima tudi nasprotnike, med katerimi sta se dva neimenovana posebno odlikovala s tem, da sta namesto denarja darovala le hudobne, razžaljive besede.

Studenice pri Poljčanah. Dne 9. junija je umrl v 39. letu svoje starosti tukajšnji posestnik elektrarne Albert Kandolin.

Podlehnik pri Ptuj. Pše se nam: Matevž Drobnik bo obhajal dne 2. julija v Dolni Toplici nico vojske pri Kraljevem Gradcu.

Slivnica pri Celju. Na italijanskem bojišču je padel poročnik Robert Grasel, sin tukajšnjega trgovca Graselija. Padli je bil odlikovan s Signum laudis.

Celje. Mestni magistrat je sklenil v zadnji občinski seji, da bo pobiral na tukajšnjem mestnem pokopališču za vsak grob pristojbino v znesku 10 kron za vsak štirjaški meter.

Celje. Vpisovanje v I. razred e. kr. samostojnih gimnazijskih razredov z nemškim in slovenskim učnim jezikom v Celju se bo vršilo dne 28. junija t. l. od 9.—10. ure dopoldne v zbornici gorej imenovanih razredov. Po vpisovanju se začne takoj izpraševanje za sprejem.

Dobrna. Dne 6. junija je bila v naši župnijski cerkvi slovesna otvoritvena sv. maša, ker so dne 5. junija prišli prvi častniški rekonvalescenti v naše toplice. Sicer pa je že od dne 15. maja veliko civilnih gostov tukaj. Ta maša je pa bila tudi zahvalna pobožnost za naše zadnje zmage na kopnem in na morju. Šolarji so se te sv. maše z učitelji udeležili. Naš hotel Union je letos izvrstno obiskan in je le ena hvala slišati o dobri in ceni postrežbi.

Rimske toplice. Cesarski namestnik je imenoval za nadzornika tukajšnjega kopališča upokoje nega župnika Edvarda Janžeka v Rimskih toplicah

Vransko. Pri naknadnem imenovanju častnikov z dne 3. t. m. sta bila imenovana poročnikoma v r. praporščaka: Vladimir Jezovšek pri p. top. p. št. 28 (prej p. t. p. 8) veljavno z dnem 1. jul 1915 in Rihard Pestevšek, učitelj na Vranskem. pri p. p. št. 27 veljavno z dnem 1. januarja 1916. — Vlad. Jezovšek je bil tudi že mesca julja 1915 ob soski fronti odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno II. r.

Zadnja poročila došla v petek dne 16. junija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 15. junija.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Južno od Bojana in severno od Černovic so naše čete ruske napade odbile.

Nad Černovicami je naš artilerijski ogenj preprečil sovražni prehod čez reko Prut.

Med Dnjestrom in Prutom nobenih pomembnih dogodkov.

Sovražnik je črto Horodenka—Snyajin proti zahodu le malo prekoračil. Pri Visniovcy so se vršili skrajno srditi boji; tukaj kakor tudi severno-zahodno od Rydoma in severno-zahodno od kraja Kremenice so bili vsi ruski napadi odbiti.

Na ozemlju južno in zahodno od Lucka je položaj nespremenjen. Pri kraju Lokacz se je vršil boj med našo in sovražno konjenico.

Med železnico Rovno—Kovel in Kolki si je sovražnik, ki je poslal v boj nove divizije, prizadeval izsiliti na številnih mestih prehod čez ozemlje Stohod—Styr. Bil je povsod odbit in je imel težke izgube.

Italijansko bojišče.

Včeraj zvečer so Italijani naperili hud artilerijski ogenj in ogenj metalcev min proti Dobrobojski gorski planoti in proti goriskemu območju. Ponoči so sledili sovražni infanterijski napadi proti južnemu delu gorske planote, ki so pa bili večinoma odbiti. Na nekaterih posameznih točkah se boj ni zaključil.

Natirolski bojničrti je sovražnik nadaljeval svoje brezuspešne napade na naše postojanke ob Dolomitih in v prostoru Pustelstein—Schludersbach.

Naši zrakoplovi so metali bombe na kolodvore v Veroni in Padovi.

Balkansko bojišče.

Ob reki Vojuzi je naš ogenj motil italijanska utrjevalna dela.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 15. junija.

Francosko bojišče.

Razven artilerijskih bojov in podvzetij patrolj nobenih dogodkov.

Rusko bojišče.

Armada generala grofa Bothmerna je pri Przevloki in severno od Przevloke gladko odbila več ruskih napadov, ki so bili podvzeti v gostih bojnih vrstah.

Balkansko bojišče.

Nobene spremembe.

Rusi izgubili 250.000 mož.

Berolinski »Lokalanzeiger« je dobil iz Stockholma brzojavno poročilo, da vlada v petrogradskih krogih, ki so v carjevi bližini, velika nevolja proti generalu Brusilovu, kateri je v volinjskih bojih žrtvoval toliko ljudi, da se postavlja celo velikega kneza Nikolajeviča v senco. Ruski častnik, ki je ruske izgube zelo previdno cenil, pravi, da so Rusi v preteklem tednu izgubili 250.000 mož. Take izgube so za rusko armado tem hujše, ker stojijo na južnozahodni ruski fronti najboljše izšolane ruske čete. General Brusilov je izdal na zborne poveljnike povelje, v katerem pravi, da je glavni cilj ruske armade, da se vrže sovražnika nazaj in da se zasede čim več ozemlja. Za vse to se rado žrtvuje nekaj milijonov mož. Ruski vojni minister pa je poročal carju, da Brusilov žrtvuje preveč ljudi, ker Rusija ne more več postaviti tretje armade na bojišče.

Najnovejše rusko uradno poročilo.

Petrograd 13. junija. Ker so se avstro-ogrski in nemške čete na mnogih mestih naše južne armade odtegnile napadom, se je število ujetnikov včeraj le malo povečalo. Skupno število ujetnikov znaša 1700 častnikov in 114.000 mož. Čete generala Lešiekija so od začetka bojov ujele enega generala, dva polkovna poveljnika, 754 častnikov in 37.832 vojakov. Uplenile pa so 120 strojnih pušk, 49 topov, 21 metačev za bombe in 11 minskih metačev. Severozahodno od kraja Rozyszcze so naše čete vrgle Nemce nazaj in so se približale reki Stohod. Zahodno od Lucka (24 km) so zasedli naši oddelki mesto Storchin in so vrgli sovražnika dalje nazaj. Ob St.ypi severno od Bobulinc se borba z vso srditostjo nadaljuje. Po krčeviti obrambi smo zavzeli vas Zarmaricza (6 en pol kilometrov od Bobulinc). Ob Dnjestru in dalje proti jugu so n.še čete potem, ko so prekoračile reko, na drugem bregu zavzele celo vrsto utrjenih postojank, med temi t. g. Zalesčyki. Praddiranje se nadaljuje. Mesto Horodenka severozahodno od Zalesčykija je v naših rokah. Ob Prutu se približujejo naše čete Bojanu (14 km vzhodno od Černovic) in kraju Nepolokone (10 km južnovzhodno od Suyatina) na levem bregu. Za območje pri Černovicah se vrši srdita borba. V imenovanih krajih je sovražnik popustil ogromne množine vojnega gradiva. Ob železnici Dubno—Brody je popustil sovražnik celo telefonsko omrežje, poleg tega pa še velike množine patron, minskih metačev, avtomobilov itd. V vasi Zadagora smo vplenili veliko zalogo pionirskega in železniškega gradiva.

Pomorska bitka v Baltiškem morju.

Šest oboroženih nemških ribiških parnikov je plulo dne 13. junija iz Havringa v smeri proti severu. Smatra se, da so bili na povratku zapleteni v bitko z ruskimi vojnimi ladjami. Bitka je trajala približno 15 minut. Ker je pihal nasproten veter, se ni slišalo gromenja topov, pač pa je bil videti ogenj iz topov. Nemški ribiški parnik je priplul v Nyköping, in izročil v tamošnjo mestno bolnišnico šest ranjenih nemških mornarjev. Nemške oborožene ribiške parnike je napadlo šest ruskih torpednih lovecev in nekaj podmorskih čolnov. Izid bitke še ni znan.

Grčija.

Pred Pirejem križarijo francoske in angleške vojne ladje. Grške ladje se ne upajo zapustiti pristanišča. Vsako grško ladjo preiščejo vojne ladje četverosporazuma, predno sme v kako pristanišče. Reuterjev urad poroča, da spravljajo vse grške parnike, ki jih dobe na voznji v grška pristanišča, v Malto ali pa v francoska sredozemska pristanišča. Poslaniki četverozveze v Atenah so sporočili grški vladi, da bi bile za Grško hude posledice, če bi grška vlada dovolila Bolgarom, zasedati še več grškega ozemlja. Ob enem so sporočili, da pričakujejo, grška armada bo takoj odpuščena domov in se bodo razpisale nove volitve. Upajo, da pri teh dobi Venizelos večino. Iz Aten je došlo tudi poročilo, da se boleta kralj in vlada v najkrajšem času preselila v Lariso, da se izogneta pritisku četverozveze. Grški ministerski svet je sklenil, da takoj objavi odlok, po katerem se demobilizira armada in mornarica. Blokada Grške tako dolgo ne bode preklicana, dokler grška armada ni popolnoma demobilizirana in dokler ne bodo odpuščeni četverozvezi sovražni uradniki.

Poročevalec londonskega »Daily Telegraph«, dr. Dillon, javlja o grškem vprašanju: Program, ki ga ima izvršiti ententa na Grškem, se ne nahaja več v rokah diplomatov, temveč v vojaških rokah. To je povedal francoski poslanik pri svoji zadnji avdijenci tudi Skuludisu in kralju Konstantinu. Dr. Dillon poroča nadalje, da so v inozemstvu živeči Grki ustanovili silno organizacijo, ki ima svoj glavni odbor v Parizu, ki hoče poseči v mednarodno politiko, ter povdarja, da sta dvor in vojaška stranka v Atenah trdno odločeni, vstrajati do konca v opoziciji proti Angliji in Franciji. Vse sili entento, da izzove skorajšnjo odločitev.

Ranjeni, padli in ujeti.

Lovski bataljon štev. 30:

Ujeto moštvo:

Hrastnik Franc, lovec, celjska okolica (Asti v Italiji);

Ivačič Anton, lovec, Brežice (Asti, Italija);

Soster Franc, pešec, Konjice (Pineroli, Piem., Italija); Šerak Viktor, pešec (Pineroli, Italija); Stanek Martin, Lutomer (Pineroli, Italija);

Terzan Jakob, Brežice (Pineroli, Italija); Fr. Traunikan, lovec, Brežice (Asti, Italija); Čern Fran, lovec, Slovenjgradec (Asti, Italija);

Ulipi Franc, lovec, Celje (Asti, Italija); Uduš Dominik, Brežice, lovec (Pineroli, Piemont, Italija);

Vrhnjak Franc, lovec, Slovenjgradec (Asti, Italija); Vidovič Franc, lovec, Ptuj (Asti, Italija); Weber Martin, lovec, Celje (Asti, Italija); Zapušek Janez, lovec (Asti, Italija); Žerak V., lovec, Ptuj (Asti, Italija).

Padlo moštvo:

Beek Anton, poddesetnik, Ptuj.

Razni:

Padlo moštvo:

Bračič Franc, častniški sluga, Ptuj;
German Simon, poddesetnik, Slovenjgradec;
Habjanič Franc, pešec, Ptuj;
Jazbinšek Karol, pešec, Celje;
Kirchengast Alojzij, pešec, Radgona;
Kegel Martin, poddesetnik, Maribor;
Kramberger Franc, pešec, Spodnji Gasterg.
Maribor;
Küster Artur, Gornje Laže, Konjice;
Lorenčič Janez, desetnik, Maribor;
Ogrizek Anton, pešec, Maribor;
Omerzo Franc, pešec, Brežice;
Premsl Janez, pešec, Sv. Miklavž, Maribor;
Preničnik Leopold, pešpolk štev. 88, odd. strojnih pušk št. II;
Peklar Franc, desetnik, Ranče, Maribor;
Prednik Anton, pešec, Slovenjgradec;
Rihtarič Janez, poddesetnik, 17. domobranski pešpolk, Radgona;
Stuhec, Martin, pešec, črnovojniški bataljon št. 152, Ptuj;
Schafhalter Anton, pešec, Ptuj;
Sauer Franc, pešec, Radgona;
Seifried Bogomir, pešec, Maribor;
Sert Janez, pešec, Ljutomer;

Domobranski pešpolk štev. 26:

Padlo moštvo:

Veršnik Franc II, pešec; Vošak Franc, pešec; Vračun Martin, pešec; Vrečer Maksimilijan, pešec; Vršič Jakob, pešec; Vantur Anton, pešec;

Pešpolk štev. 47:

Ranjeni častniki:

Götz Rudolf, praporščak;
Vavnik Vladimir, poročnik, Sv. Marko, Ptuj.

Padlo moštvo:

Friedl Jožef, pešec;
Herman Janez, pešec, Lipnica;
Mušič Karol, desetnik, Maribor;
Sorko Franc, poddesetnik, Krčevina.

Lovski bataljon štev. 9:

Padlo moštvo:

Frauwallner Jožef, Radgona;
Harz Jožef, Maribor;
Schelllauf Ambrož, Radgona;
Penig Ignacij;

Domobranski pešpolk štev. 4:

Padlo moštvo:

Razgoršek Ljudovik, Slovenjgradec.

Lovski bataljon štev. 20:

Padlo moštvo:

Segula Alojzij, lovec, Ptuj.

Pešpolk štev. 27:

Ujeto moštvo:

Kosi Franc, pešec, Ljutomer (Rusija).

Padlo moštvo:

Stell Jožef, poddesetnik.

Proda se:

hiša (gradič) sredi trga ob železnici, na naj-
lepšem prostoru — pripravna za vsako obrt
— z dvema velikima vrtoma, velikim gospodarskim
poslopjem, veliko njivo in travnikom, pod zelo
ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila se dobijo pri „Hranilnici
in posojilnici v Sevnici“.

Gobe.   Gobe.

Kupim

vsako množino **lepo posušenih** gob (glo-
banj) po najvišji dnevni ceni. V prvi vrsti kravše
ali prave globanje, potem **posušene** turke,
brezovke, zemljavice, jelenovke, bodičarice ali
rumene ježovke, medvedove tace, laške lesičke,
navadne rumene (žolte) lesičke, sivke, pečenice,
golobarke, štorovke i.t.d. sploh vse užitne gobe.

Trgovci in nabiralci gob, ki bi se zanimali za
nakup oziroma nabiranje gob, naj pišejo na „Eksport
gob“ v Konjicah št. 62, Stajersko. — P. S. Pridem
na zahtevo v vsak kraj, da podučim nabiralce in
trgovce o nabiranju in nakupu raznih vrst. 370

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.



Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo k kapitalu
in plačujejo se 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

na danom mesečnem plačevanju po 5 1/2%, na vključbo zgl. po 5 1/2%. Za vsako posojilo se plačuje stroškovno po 5% na vključbo zgl. po 5 1/2%. Posojilnica prevzame posojilnika v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presega 7 kron. Prošnje za vključbo dela posojilnica brezplačno preučuje in odloči se koliko.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 8 do 12 ure dopoldne in vsak petek od 2 do 5 ure popoldne. V uradnih urah se sprejema
in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejema vsak delavnik od 8 do 12 ure dopoldne in od 2 do 5 ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priporoča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bezjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleiweis: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleiweis: Tolažba dušam v vicah. rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Čigon Karol:
Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Godec Janez:
Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alonzo Ligvorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za-se veza-ne samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hodi za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlato obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lintl, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teci mi pomagati! K 2.—.
Podgorc: Sv. Spoved. K 2.—.
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali dekliske bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmid: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekircami 50 vin., zel. obreza s sekircami 40 vin., brez sekirc 36 vin.
Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupančič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega čiščenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birno 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popolen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitev. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50, Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kazipot v nebeško domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Segula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljiš: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebesa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinaest torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najboljšje pošlje naprej. Za poštino je treba dodati za vsako knjig. 10 vin.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsek, ki trpi na trajnem kašlju.
2. Lažje je odpraviti se bolezninega jo zdraviti.
3. Oseba s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdravi.
4. Vdrušljivi, katerim Sirolin znaneleleha naduho.
5. Širokuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin s ugodnim vpehom na epidermalni počutak.



Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo.

Obrestuje hranilne vloge na

4 1/4 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo, dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12 ure dopoldne.

Posojilnica daje tudi domače hranilnike.

v lastni hiši (Hotel „pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I nadstr.

Od vojaške oblasti imenovani komisar za nakupovanje sena in slame kupim vsako množino sena in slame

Anton Birkmajer,
Maribor, Melje štev. 29.

Pozor kmetovalci!

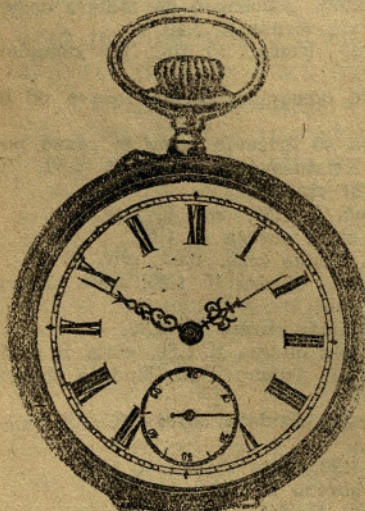
Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od znane trdke Mauthner, ki se dobijo pri domači trdke

Ivan Ravnikar, Celje.

Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sveče prodajam kilogram po 5 K, milisveče pa zavojček po 3 K 40 v. Vosek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.



Srebrne ure za fante od 7 K

Srebrne ure damske od 8 K

Srebrne verižice od K 2 40

Sreb. verižice damske K 3 60

Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure; Schaffhausen,

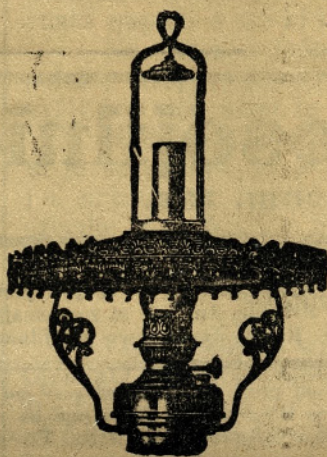
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.



Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

URE
Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocnost, srebrnine in optičnih reči po vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zaostoj. - Gramofoni 20—200 K

Niklasta remont-ura	K 9 50
Pristna srebrna ura	K 7 —
Original omega ura	K 24 —
Kuhinjska ura	K 10 —
Budilka niklasta	K 9 —
Poročni prstani	K 2 —
Srebrne verižice	K 2 —

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kupujem zlatino in srebro.

Čevlarski pomočniki za izdelovanje vojaških čevljev se sprejmejo takoj proti dobremu plačilu v Mariboru Tegetthofova cesta 77.

Dečka

Kole odraslega, iz postene hiše, sprejme za domača dela kmet Simon Doško v Kamnici h. št. 105 pri Mariboru.

Perutnino

za peči, gosi in race se na dnevno dobavo od 10 tucatov naprej proti povzetju stalno kupuje. Najcenejše in najobveznejše ponudbe glede cen se naj naslovijo pod „Primaware 214.“ Kienreich's Annoncenbüro Gradec, Sackstr. 4.

Naročajte in razširjajte „Stražo“!



„Novi Pridigar“ I. letnik, krasno vezan, se dobi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 8 k. P. s. Naročniki, ki so še vso ali deloma dolžni naročnino, so prošeni, da pošljejo zaostale svote **semkaj** po razposlanih položnicah, sicer pa tudi po poštnih nakaznicah.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX** Za gostilničarje: Papirnate servijete vsled novih predpisov namestniji v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Žvepleno zdravilno kopališče VARAZDINSKE TOPLICE

(Hrvaško).

Železniška-, poštna-, telefonična in brojavna postaja. Novi zdraviliški hotel z električno razsvetljavo. Staroslavni radioaktivni žvepleni vrelci +58° Celzija se priporoča pri

protimu, revmatizmu, išijasju, etc.

Pitno zdravljenje pri trdovratnih boleznih v vratu, goltancu, prsih, jetrih, želodcu in črevesih.

Električna masaža, glinasta, ogljikova, kislina in solnčna kopališča.

Celo leto odprto. Divna okolica. Moderna oprema. Vojaska godba. Zdraviliški zdravnik: dr. J. Lechert. Pogoji brezplačno. 3 M.

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgusta dolgot 1—2 1/2 m. Obvezne ponudbe za takoj z navedbo postaje doposlalati trdki: Vinko Vabič, Žalec, (Štaj.)